

ВАПАЈ ЗА ОСАВРЕМЕЊИВАЊЕМ

У нашој земљи постоје велики раскорак између реалног стања у противпожарној заштити и потреба организација које се баве заштитним пословима.

За осавремењивање избор је био заиста велик, јер је опрему и модерне противпожарне системе представило 166 специјализованих предузећа из 16 земаља.

Како веома занимљив, богат разноврсним новим техничким средствима за противпожарну заштиту и заштиту на раду, те опремом и системима за техничко обезбеђење објеката и људи, овогодишњи 34. сајам Заштита и безбедности 2005, одржан од 21. до 23. септембра на Београдском сајму, ипак ће остати забележен као снажан вапај за променама. Реч је, пре свега, о великом раскораку између стварног стања у нашој противпожарној заштити и потреба организација које се баве заштитним пословима. То потврђују не само стручни скупови и пратеће активности већ и изјаве полицијских и других функционера током обиласка сајма. Тако је Предраг Марић, начелник Управе противпожарне полиције МУП-а Србије, рекао да је та манифестација веома повољна прилика да служба прибави савременију и квалитетнију противпожарну опрему. Наравно, избор је био заиста велик, јер је на овогодишњој смотри учествовало 166 специјализованих предузећа из 16 земаља. Иначе, на представљању Управе противпожарне полиције речено је да је просечна старост опреме која се код нас користи 24 године, али су број пожара у Србији и последице које су изазвали много мањи од нивоа који обезбеђује таква опрема, јер наше друштво располаже изузетно вредним и добро обученим кадром.

Сваки такав скуп прилика је да произвођачи и заступници страних фирми прикажу новине у области заштите на раду, обезбеђења објеката и лица, те савремене сигурносне системе. Ове године у центру пажње била је противпожарна

Специјално ватрогасно возило

НЕМИНОВНОСТ ПРОМЕНА

О неопходности промена у целокупној области заштите и безбедности говори и округли сто "Заштита и безбедност лица, имовине и пословања у Србији – неминовност промена", као део пратећег програма 34. међународног сајма Заштита и безбедност. Скуп је присуствовао велики број менаџера који се баве том делатношћу.

Учено је да је менаџери и они који процењују ризике и одлучују у кризним ситуацијама показују велико неискуство и незнање, јер одлучујуће процене нису засноване на релевантним показатељима. То је истакао др Зоран Кековић, професор Факултета цивилне заштите, говорећи о теми "Ефективно управљање ризицима у безбедности – кризни менаџмент". Он је подсетио на неколико акцидентних ситуација у нашој земљи и у свету: саобраћајну несрећу на Жабалском мосту, поплаве у Банату, штрајк у ЈАТ-у, бомбашке нападе у Њујорку и Лондону, ураган "Катрин", где одговорни за заштиту и безбедност нису најбоље проценили ризике.

Професор Кековић је нагласио да су неопходне промене у управљању ризицима у области заштите и безбедности, у складу са променама које те ризике стварају, применом поузданих и егзактних метода процењивања.

На округлом столу било је још неколико тема о ситуацији у систему заштите и безбедности у Србији и неопходности промена у тој области.

Опрема за спасиоце

Нови тип хидранта

ту, заштиту на раду и средства за техничко обезбеђење, док је овогодишњи био у знаку заштите од пожара.

■ АЕРОСОЛИ ПРОТИВ ВАТРЕ

Које новине су изнете пред очи стручне и специјалистичке јавности, а и обичних грађана? То је, пре свега, техника за гашење пожара аеросолима, коју је представила фирма "JR Developments Ltd" са Кипра (www.jrwifi.net). Реч је о генераторима који ослобађају аеросолно пуњење хемијским процесом сагоревања суперфиних соли алкалних метала. То аеросолно пуњење избацује се у виду суспензије и може се користити за гашење запаљивих течности, чврстих материјала и електричне опреме под великим напоном до 40 kV. Приказано је више типова таквих уређаја, који могу да се користе појединачно, уграђени у аутоматске системе за гашење пожара или у независне модуле којима се штите поједини делови техничких система. Произвођачи тврде да приликом дејства таквог генератора концентрација кисеоника у простору захваћеном ватром не опада, а после гашења ватре аеросоли се уклањају проветравањем. Произведено је више типова тог уређаја, са масом генератора од 2 до 20 kg. Могућност гашења аеросолима је 0,054 kg по кубном метру, па су тако произведени генератори који успешно гасе пожар у простору од 63 до 125 кубна метра. При том се ослобађа топлота која није већа од 1.660 килоцула. Осетљивост таквих уређаја на температурне промене у околини је од -50 до +50 степени Целзијуса. Аеросол за гашење пожара је хемијски неутралан, диелектрик, нетоксичан у радној концентрацији и лако се раствара у води.

Од комплетних противпожарних решења које има, „Autotronika“ из Норвешке представила је системе „AutoSafe“ са софистицираном централом и сензорима за аутоматско откривање пожара, његову процену и уређаје за гашење у стамбеним и пословним објектима и специјалној производњи. „Noha“, такође норвешка фирма, приказала је бројна проверена и веома ефикасна решења за хидранте у пословним и стамбеним објектима. За нас који смо навикли да у објектима постоје хидранти са дебелим платненим цревима ово је нов приступ, јер су црева од пластичних ватроотпорних материјала, промера од 19 до 25 мм. Промер продукцијских црева те фирме је до 38 mm. Примена код нас захтевала би редукацију прикључака за хидранте, али уградња у нове објекте је оно што предстоји многим извођачима рада који се определе за таква решења.

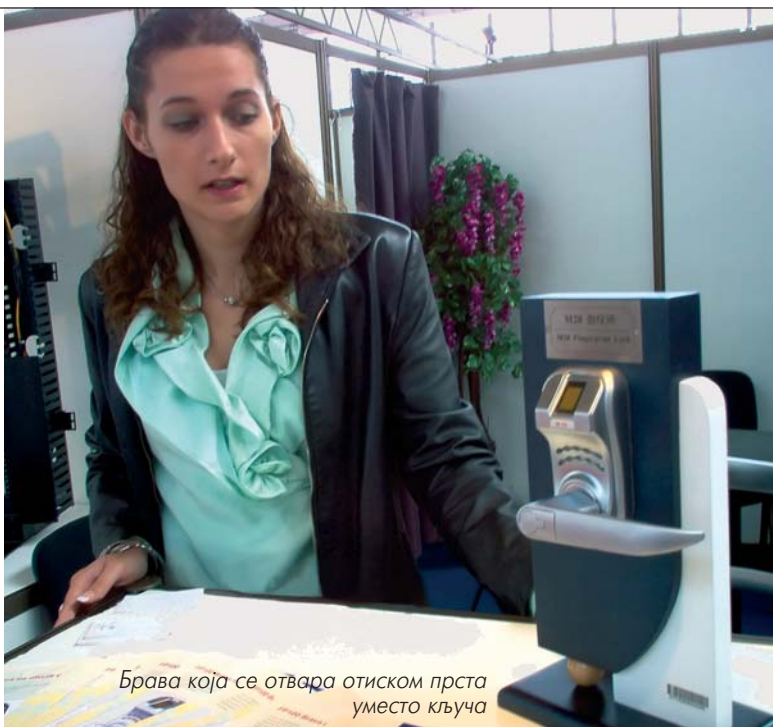
опрема и опрема за заштиту на раду. С обзиром на то да се код нас годишње одржава неколико сајмова на којима је тежиште представљање новина у области безбедности и заштите (који су огледало односа достигнућа, праксе и стварног стања у тој области), укупну оцену о садржајности сајмова биће могуће дати тек након последњег овогодишњег скупа, који ће се, у октобру, одржати у Новом Саду. Подсетимо се, у априлу ове године одржана је и изложба „Security 2005“, на којој су приказани најсавременија опрема и системи за техничку заштиту и обезбеђење.

У поређењу са прошлогодешњим Сајмом заштитних и безбедносних средстава, пада у очи да су овогодишњи практично бројна стручна и специјалистичка саветовања, али и многе садржајне презентације. Прошлогодишњи сајам је приказао богатију опрему за цивилну зашти-

Један од нових дигиталних рикордера у систему за видео-надзор

Брава која се отвара отиском прста уместо кључа

Норвешка је, иначе, своју понуду представила комплетним асортиманом противпожарне опреме у оквиру асоцијације "Fire-Tech", која окупља специјализоване компаније као што су "Agnus Fire" из Велике Британије (средства за противпожарну заштиту у индустрији), "Autotronika", "Cisa" из Италије (специјализирани за савремене системе обезбеђења улаза у заштићене објекте), "Gloria" (немачки произвођач противпожарних апарата и заштитне опреме), "Kidde Safety" из Британије (димни сензори и аларми, заштитна ћебада), "Noha", норвешка "Omnico A-S" (сигнализација и означавање) и немачка фирма "SVT" (са комплетним решењима противпожарне заштите у грађевинарству по светским нормативима).

■ ДОМАЋИ ИЗЛАГАЧИ

Несумњиво је да наша индустрија противпожарних заштитних средстава има шта да покаже домаћој јавности и прошири своје пословне сараднике. Код бројних домаћих предузећа може се уочити да су највише специјализована за пружање услуга у набавци и опремању противпожарним апаратима, хидрантском и ватрогасном опремом, средствима заштите на раду... Међутим, њихова понуда проширена је и на програме еколошке превенције и интервенције, те на сервисирање противпожарне опреме и делова. Понуда апарата за гашење пожара била је изузетно обимна и, чини се, да би обичан грађанин без посебних знања о специфичностима те опреме био у великој недоумици за шта да се определи. Наравно, преносних, ручних апарата за непосредно гашење почетних пожара је било највише. "Ватроспрем", "Гасаларм", "Пашалић ватрометал", "Pyroland" и "Волга" из Београда, "Vis Company" из Земунa и још неколико предузећа из земље представили су заиста богату палету противпожарне опреме за превентиву, гашење пожара различитих димензија и отклањање последица. Према изложеној понуди, највећи произвођач средстава за противпожарну заштиту у грађевинарству је "Rigips" из Аустрије, које има представништво у Београду.

■ ВАТРОГАСНЕ СЛУЖБЕ

Ове године, за разлику од претходних, на Сајму је било мање фирми које су представљале опрему и системе за техничку заштиту објеката и пословања. Међутим, била је то прилика да "Almaks", "Pellico" и "Salmoni", пре свега, представе новине

које нису биле приказане на изложби "Security 2005". Била је заступљена и издавачка делатност, па је магазин "Security" имао свој штанд.

Министарство унутрашњих послова Србије уложило је заиста много труда да на овогодишњем Сајму представи неколико пројеката, своју делатност и техничка средства којима располаже. Потреба за таквим јавним наступом је очита, јер грађани најчешће нису ни свесни бројних опасности које им прете, а у којима је најефикаснији помоћник Управа противпожарне полиције. Приказани су програм едукације грађана, деловање ватрогасаца у служби грађана и мноштво потребних поступака којима се обезбеђује противпожарна заштита у стамбеним објектима и на јавним местима, које је неопходно примењивати да би се што мање посезало за бројем "093". Одлично замишљен концепт јавног представљања противпожарног деловања и могућности противпожарне полиције у саставу МУП-а Србије, допуњени су исто тако уређеним штандовима и пратећим активностима. Као разлог за прихватање покровитељства Сајма челници противпожарне полиције Србије су навели да је друштвени интерес општа безбедност грађана, што је и приоритетан задатак Управе. Представили су и пројекат интегралног система заштите, са једним позивним бројем за све ванредне ситуације.

Организатори Сајма су се потрудили да са потпуно новим концептом организације приредбе најширој јавности омогуће увид у савремена достигнућа те специфичне и све захтевније области. Осим произвођача и дистрибутера технике, опреме и средстава за заштиту од пожара, здравствену заштиту, безбедност објеката и возила, заштиту информатичких и телекомуникационих система, новина 34. међународног сајма Заштита и безбедност, према речима организатора Зорана Глигорића, јесте представљање пасивне заштите од пожара. Посетиоци су, поред осталог, могли да виде и сазнају све што их занима о специјалним материјалима и премазима отпорним на пожар који се користе при изградњи грађевинских објеката.

Посебна занимљивост овог скупа биле су показне удружене вежбе ватрогасних јединица, интервентних тимова Хитне помоћи и Горске службе спасавања, које су се одвијале неколико пута дневно испред хале II Београдског сајма. ■

Никола ОСТОЈИЋ